

Ideer til leg og aktiviteter i naturen

150 grunde til at vi skal lege ude i dag' er delt i naturtemaer, så det er nemt at finde inspiration til alle former for udeleg. Børn&Unge giver her en smagsprøve på en aktivitet inden for hvert af de 10 temaer.

Vand: En blæskpind af tagrør

De fleste vandhulter er beboet med tagrør langs bredden. Tagrør kan blive op til to meter høje og er den største græssort i Danmark. Man bruger den til at tække husstige med. Som alle andre græsser har den et hult rør, og det giver mulighed for støve lege. Blandt andet kan I lave en blæskpind. Et tagrør skæres i stykker på ca. 15 cm. Hver pen skæres skråt over, og der skæres en lille revne i den spidse ende. Blæskløv kan købes, eller I kan bruge frugtflave. Men I kan også lave det selv. I skal bruge en håndfuld jernsøm lagt i vand med ageren og bark af eg. Efter fem dage er blandsagen blevet helt sort, og man kan dyppe sin pen og tegne med den.

Smådyr: Fra æg til bille

I en dyrehandel kan I købe melemorme, som er meget nemme at holde i institutionen. Melemorme er larver af mølskrubehuller. Lad et par børn tækes om et korninngænger af plastik (bænk at lave huller i ligger), fyld ca. 2 cm havregryn i, og læg jernvulst et stykke agurk eller gulerod ned sammen med ca. 10 melemorme. Nu kan børnene følge dyrenes udvikling. Der vil gå et stykke tid, inden de pludselig en dag vil opsluge en puppe og sidstnævnt en voksen mølskrubehuller. Når børnene en gang imellem skifter havregryn, skal de huske at hælde en del af melesøvet tilbage, da det indeholder mange æg. En mølskrubehuller kan lægge ca. 500 æg i sin ca. 10 uger lange levetid.

Træer: Sniteskole for begyndere

Noget af det nemmeste er at snitte en nåse. Klip grenstykker ud, som er ca. 2 cm i diameter og 5-8 cm lange. Den ene ende snittes spids til huen, og denne males rød eller grøn (færværnsprøve har grønne huer!). Herefter snittes et fladt ansigt lige under huen. Øjne, næse og mund males på med sort tusch. Nissen er færdig!

Spisekammer: Kandiserede violer eller roser

Brug blade fra viol- og rosenblomsort. I æggehvite, 1 dl flormelis, bagepapir, indsamlet blomsteroverdelene og pil blade af et for ét. Eggeløvden piskes let. Hvert blad dyppes nu i æggehvite og derefter i flormelis. Det kræver flormelisk! De kandiserede blomster lægges på bagepapir og tørres et varmt og blødt stue eller i ovnen ved maks. 50 grader.

Æbler kan tørres og spises senere. Slik kørteluset ud, skær æbler i tynde skiver og tørk dem på en snor med lidt af strand indlem. Hæng dem til tørre et halvt år, varmt sted. Hos mange isenkræmmerer kan man få en håndlavet rebulskæbler. En rigtig god investering, når det skal laves chips til en hel stue.

Vinter: Udenbørers juletræ med pynt

Hvis I mangler plads inden døre, er det oplagt at pynte et juletræ udenfor i stedet. Her kan børnene danne så vilde, de vil, og træet drysser ikke. Når træet er blevet rejst på legepladsen skal det selv-

følgelig pyntes med hjemmelavede pynt. Hvis man vil have levende 'pynt' på træet, kan man lave et fuglejultræ ved at pynte det med alle mulige fuglekæbber. Mange af disse kæbber finder også børnene, så det er en god idé at have et stort lag, så alle kan få. I kan bruge små røde æbler, fyrretræskogler dyppet i palmin, hasselnødder trukket på saltvands i krans, fuglepynt af korn i små bunder, køleskider af frisk kød, tørrede æbler i skiver på snor, hylper fra efteråret på snor, kræmmerhuse af birkedark med sølsikkekrone.

Bevægelse: Træstammer som legeredskab

Hele træstammer kan ofte købes gennem skovvæstret eller på færdigsalg. Store træstammer giver mulighed for mange timers færdigsalg. Det gode ved stammer og andre naturmateriale er, at de ikke er formlæst til en bestemt type lege, men præsenterer en masse muligheder. En stor stamme med et burt på tværs fungerer som vippe med mulighed for observationer. Hvide træstammer lægges fra som musikinstrumenter. Udvalgte stammer kan også bruges til opsamling af regnvand. Lad dem ligge fremme i sandkassen. Der er kamp om de vilde stammer efter en regndag. Vær opmærksom på, at de største stammer skal ligge stabilt.

Kunst: Lav selv malning

I kan selv lave flur naturmalning af kul, fin jord og murstensrumper, som slibes til fint pudt med sandpapir. Bland pulveret med æggehvite og lidt glycerol (købes på apotek). Malingen må ikke blive for våd, så tørre billederne for langsomt. Man kan også male med blomster, bær og saft. Prøv at plukke græs eller blomsterhoveder af gule, blå og røde blomster og mal med dem på et stykke karton. I kan eventuelt begynde med at tegne en byanlægning, som I farvelægger. Blomster og byld maler kartofler, og det gør rødbrødet også. Prøv med pensler eller mal med bær og rødbrødet stykker direkte på papiret.

Socialt: Fællesskab og tillid

Naturen kan med stor fordel danne ramme for tillidslegs og lege, hvor man sammen bruger sanserne og deler oplevelser med hinanden. Prøv for eksempel at lægge jor i skovbunden med god plads imellem jer. Find en betagelig stilling. Fortæl børnene på forhånd, at nu skal de lige om lidt lukke øjnene og lytte efter, hvad de kan høre. Måske er det små dyr eller vindens raslen i trætoppe eller blade. Luk alle sammen øjnene, og lig i nogle minutter, så

længde børnene kan koncentrere sig. Bagfter bliver liggende, mens de dørr, der har lyst, på skift fortæller, hvad de har hørt. Det vil vise sig, at der er nogle, der har en særlig veludviklet hørsans og en god fantasi!

Fantasi: Indianerne spytter dyrene

Kun fantasien sætter grænser, når I med naturen som medspiller kaster jer ud i hver som rolle, indianere, riddere, planter, eller hvad der nu interesserer børn og voksne. Man kan for eksempel snige sig af sted som indianere og spotte dyrene. Find dyretops i ugeblade og på internettet, og laminér billederne. Sæt snor i, og hæng dem op i træerne, således at børnene har mulighed for at se dem. Lad de små indianere gå rundt i området og se, om de kan få øje på de dyr, der gemmer sig oppe i træerne. Lever de dyr rigtig i træer, eller er de sat helt forkert? Hvis I er heldige at have udstopte dyr til rådighed, er det naturligvis endnu bedre. Bemærk, hvordan dyrenes farver skulder dem. Der giver en særlig dimension, hvis børnene tager turan alene eller to og to. ■

Foto: Simon Larsen

Foto: Tina Højgaard